

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11.
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
visztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELNIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.
Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT—(FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerel Vereins Budapest.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr Emil Unger.

:: Adminisrtation: Ungarischer ::
Landes Fischerel Verein,
BUDAPEST,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11 II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Meghívó. — A harmadik nemzetközi édesvízi halpropaganda értekezlet. — Pontyos halastavak takarmányozása. *Gottescha József.* — Halszerzés. *Polgár László.* — Társulatok — Egyesületek. — Ujdonságok — Vegyesek. — Árjegyzések — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Dritte internationale Süßwasserfischpropaganda Konferenz. (Einladung, Programm.) — Die Fütterung in Karpfenteichen. — Ein Zigeuner als Fischdieb. — Gesellschaften und Vereine. — Neuigkeiten. — Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. II. 213.

M e g h í v ó

a III. nemzetközi

édesvízi halpropaganda értekezletre,

mely a Bécsben 1935. szeptember havában ülésezett
II. konferencia határozata szerint
Budapesten 1937. május 27—29-én ülésezik.

Programm:

Május 27-én este 8 órakor: Ismerkedési alkalom
a Royal szálló (Budapest, VII., Erzsébet körút 45—47.)
különtermében, ahol a résztvevők elhelyezése biztosítva
van. Étkezés à la Carte.

Május 28-án d. e. 9—1-ig: 9 órakor az értekez-
let megnyitó ülése és első tanácskozása az Országos
Erdészeti Egyesület székháza üléstermében, Budapest,
V., Alkotmány utca 6.

1. A konferencia tagjait üdvözli dr. Tomcsányi
Vilmos Pál Öexcellenciája, a Magyar Országos Halá-
szati Egyesület elnöke.

2. A Német Birodalmi Halászati Egyesület (Reichs-
verband der deutschen Fischerei) képviselője dr. *Fritzsche:*
„Az édesvízi hal szerepe orvosi és egészségügyi szem-
pontból“ című előadása.

3. „Az édesvízi hal, különösen a ponty szerepe
konyhaművészeti szempontból.“ Dr. *Unger Emil* egyet.
m. tanár, a „Halászat“ szerkesztője előadása.

4. A lengyelországi érdekelttség képviselője *Ing. Antoni Wieniawski* előadása: A halászat szervezete és a hal piaci kelendőségének kérdése.

a) a halászat szervezeti strukturájának jellemzése.

b) A hal kelendőségének jelenlegi feltételei.

c) A viszonyok és a hal-kelendőség ügyének meg-
szervezése és ennek befolyása a halfogyasztásra.
A propaganda hatása a fogyasztásra.

d) A kelendőség megszervezésének alapvonalai a
jövőben.

E témakörök tárgyalására és hozzászólásokra más
országok érdekelttségei részéről is különös súlyt helyez
a lengyelországi érdekelttség. Délután szabad.

8 óra 30 perckor az Országos Halászati Egyesü-
let által a konferencia tagjai tiszteletére rendezendő hal-
vacsora a Gundel-étteremben (Budapest, Városliget,
az Állatkert bejárata mellett.)

Május 29-én d. e. 9—12-ig:

1. A csehszlovák érdekelttség képviselője dr. *R. Dvorák* előadása: A különféle propaganda eszközök
hatásossága.

2. Újabb, esetleg bejelentett előadások és hozzászó-
lások más országok érdekelttségeinek képviselői részéről.

3. Indítványok.

4. A IV. nemzetközi konferencia helyének és ide-
jének megállapítása.

5. Az értekezlet bezárása.

Budapest, 1937 május 15-én.

AZ EGYESÜLET ELNÖKSÉGE.

A harmadik nemzetközi édesvízi hal-propaganda értekezlet.

A fennebb közölt „Meghívó“ olvasóink egy részének talán meglepetésszerű, de ez a meglepetés mindenestre örvendetes.

Két évvel ezelőtt beszámolt lapunk a második ilyen értekezletről, mely 1935. szeptemberében Bécsben tartotta üléseit, s ott történt, hogy Egyesületünk azóta elhunyt nagyérdemű igazgatója: Fischer Frigyes miniszteri tanácsos indítványára és meghívására elhatározta, hogy a harmadik halpropaganda értekezlet Budapesten fog ülésezni. Ez most, ha késedelemmel is, valóra válik.

Május utolsó napjaiban hazánk fővárosában találkoztak egymásnak Európa különféle országainak édesvízi haltenyésztői és kereskedői, hogy egyesületünk rendezésében tanácskozzanak az édesvízi halak, különösen a tenyésztett ponty, a pisztráng és a süllő, a harcsa minél szélesebb körökben való megkedveltetésének és elterjesztésének különféle lehetőségeiről és e cél elérésére legalkalmasabb eszközökről. Minden olvasónk előtt világos, hogy az a konferencia, mely az édesvízi halak propagálásának legmegfelelőbb eszközeit igyekszik megállapítani, rendkívül nagy szolgálatot tesz a halászat ügyének. A haltenyésztő, a halász, s a halkereskedő *nagyobb darab kenyéréről* tárgyal ez a konferencia, mert ha pl. a hazánkban különösen még mindig meglepően alacsony halfogyasztást emelni sikerülne csak a jelenlegi duplájára, ami még mindig nem lenne lényegesen több évi egy kilogramm fejadagnál, akkor a magyar haltenyésztés és halkereskedelem jövője és egészséges fejlődése biztosítva lenne!

A magyar haza minden halásza bizonyosan tisztelettel és igazi magyaros vendégszeretettel látja együtt velünk a konferencia összes külföldi résztvevőit s vállvetve támogatja őket céljuk elérésében.

Az Országos Halászlati Egyesület és ennek szerény hivatalos közlönye a „Halászat“ tehát minden magyar halász, haltenyésztő, nagy- és kiskereskedő nevében köszönti a konferencia külföldi tagjait, Egyesületünk tagjaihoz pedig azzal a kéréssel fordulunk, hogy jelenjenek meg minél számosabban a május 28-án megnyíló értekezleten.

Pontyos halastavak takarmányozása.

Irta: Gottescha József
uradalmi tógazdasági intéző, Simongát.

Minden tógazdaság még jóval a tavak népesítése előtt egy üzemtervet dolgoz ki arról, hogy tavaiban mennyi halat szándékozik kihelyezni és ezen kihelyezett hal mennyiséggel mily mennyiségű halhúst szándékozik tógazdaságából kitermelni, természetesen arra törekedve, hogy mennél kisebb értékű, illetve árú erőtakarmánnyal érhesse el a kitermelni szándékolt hal-hús mennyiséget, hogy ezáltal mennél rentábilisabbá tegye halgazdaságát.

A pontyok erőtakarmányául rozs, árpa, szemes tengeri, csillagfűrt, különféle ocsuk, kazalsőpredék, állati vér vagy főtthús stb. felhasználható, tehát ezek közül az etetni szándékolt takarmányok közül azokat és akkor szerezzük be halaink részére, amelyek és amikor a legolcsóbban beszerezhetők. Közepes hozamú halastóban 1 kg. halhús előállításához cca 3-5 kg. abrak takarmány szükségeltetik, mármint minél olcsóbb az abraknak ára, annál olcsóbban állítom elő a halhúst, tehát annál jövedelmezőbb a halgazdaság üzeme. Igen-igen lényegbe vá-

gó dolog az, hogy olcsón vegyük a haltakarmányt és lehetőleg drágán adjuk a halhúst.

Tudvalevő dolog az is, hogy a halastóban élő hal a tó vizében természetes takarmánya arányában veszi fel az erőt-takarmány feléket, vagyis mennél több a tó vizében a természetes táplálék, annál több erőtakarmányt is fogyaszt egy bizonyos határig a hal. Ezen holdankénti természetes takarmány nagy átlagban 60—120 kg. között ingadozik. A nyári meleg időben a legintenzívebb az erőtakarmány fogyasztás, mert mennél melegebb a tó vize egy bizonyos határig (25—30) fok Celsius, annál jobb a halaink étvágya, ilyenkor azonban vigyázzuk meg a halak bélsarát, mert ha az igen világos színű és vannak benne emésztetlen takarmány-szemcsék, akkor ez azt jelenti, hogy az erőtakarmány sok, tehát redukálni kell az adagot a takarmány pocskelások elkerülése végett.

Az etetés kezdete május végén, vagy június hó elején megtörténhet, mert ez időig a tó természetes takarmánya elegendő eleséget nyújt halainknak a megfelelő fejlődéshez és tart szeptember végéig, ha az időjárás nem hül le annyira, hogy a halak emiatt beszüntetik a takarmány felvételt.

A takarmányozás megkezdésekor legyünk figyelemmel, mint már említettem arra is, hogy mennél több a tóban a természetes takarmány, annál több erőtakarmányt is fogyasztanak halaink, tehát kedvezőbb a fejlődésük. Ezen oknál fogva ajánlatos a takarmányozással egyidejűleg trágyázni is tavainkat, hogy ezen kedvező fejlődési feltételeket tavainkban biztosítsuk. A tavak trágyázására mindenféle állati trágya felhasználható, a tapasztalat szerint azonban a legjobb tógazdasági trágyának a hízott hús sertés trágyája bizonyult. Ennek a trágyának ugyanis kettős hatása van, amennyiben direkte fejlődési hatást nyújt az által, hogy a benne lévő emésztetlen takarmány szemcséket a hal a trágyából megeszi, míg trágyázó hatásánál fogva a tó természetes táplálékára van többtermelő hatással és így indirekte folyik be kedvezőleg halhús termésünk nagyobb mérvű és olcsóbb előállítására.

Mindazonáltal a trágyázással óvatosan járjunk el, különösen a rekkenő melegben, mert könnyen okozhat a hirtelen rothadás oxigénhiányt a tavakban, ez pedig különösen ha nem áll állandóan friss víz a tavak rendelkezésére, igen nagy mérvű halelhullást vonhat maga után. Áll ezen eset fokozott mértékben, ha tavaink még tóvirágosak is.

A tóvirág (Chlartrocystis, Aphanizomenon stb.), a kék algáknak milliárdjai hihetetlenül elszaporodván a tóban, annak felszínét haragos zöld színre festik, és ezen algák amily hirtelen szaporodnak, egy részük oly hirtelen el is pusztul, amikor is a tó színén meszes rézgálic színű kékes szürke lepedéket képez, bűzösen rothad, s ezzel szintén tetemes oxigént von el a tóból s így hal állományunknak részbeni vagy ritkán egészbeni elhullását okozhatja. Tehát igen nagy óvatossággal járjunk el különösen a tóvirágos tavak trágyázásánál, sőt biztonság kedvéért az ily tóvirágos tavakban a nagy melegidő beálltával szüneteltesük a trágyázást teljesen és törekedjünk lehetőleg arra, hogy az ily tóvirágos tavak állandó friss víz utánpótlást kapjanak.

Mielőtt az etetést megkezdzenénk, lássuk el tavainkat etető karókkal, kisebb tavakban 200—400 négyszögöl, nagyobb tavakban 800—1600 négyszögöl körzetre számítva egy-egy karót. A takarmányt ezen karók mellé szórjuk a tóba azért, hogy megfigyelhessük, hogy vajjon a kiszórt eleséget halaink felvették-e, vagy

sem? Ezt pedig úgy tudjuk meg, ha egy pózna végére sűrű sodronyszítát szerelünk, amelynek segítségével a tó fenekét a karó mellett megkotorhatjuk és a karó mellett fel nem vett takarmányt kiemelhetjük. Naponta tehát mielőtt a takarmányt kiszórnánk, előzőleg győződjünk meg ezen eleség-vizsgálóval arról, hogy felvették-e az előző adag eleséget vagy sem, mely utóbbi esetben újabb adagot mindaddig nem adunk, míg a takarmány a karók mellől fel nem vétetett. Amennyiben nyújtó tóban ívatunk is, vagy a kikelt ivadékot szintén ebben a tóban szándékozunk nyújtani, ajánlatos egyes etető karók körül a fenéktől a víz színe fölött mintegy 10 cm.-rel magasabban kiálló sodronyhálót az etető karó köré, mintegy másfél méter körzetben felállítani cca. 5 négyzet cm. hálószem nagysággal, hogy az a parányi ivadék ezen karóknál a nagyobb nyaras halaktól mintegy különítve, zavartalanul fogyaszthassa az eleséget. Az etető karóknál a víz 60 cm.-nél sekélyebb, viszont 140 cm.-nél mélyebb lehetőleg ne legyen, mert sekély vízben nem annyira a halak, mint inkább az arra illetéktelen vízi madarak igen nagy részét fogyasztják el a takarmánynak és zavarják is halaink lakmározását, míg a mélyebb vízben nehéz ellenőrizni a kiszórt eleség elfogyasztását.

Mindezek előrebocsajtása után a május végi—június eleji melegebb napok beálltával kezdjük meg az etetést akként, hogy pl. egy 60 holdas tóba a legelső alkalommal 60 kg. erőtakarmányt mérjünk ki a keverő helyiségben, adjunk hozzá egy harmadrész arányban hízott sertés trágyát, keverjük össze az abrakkal, öntsünk a keverékre annyi vizet, hogy a víz a keveréket ellepje és hagyjuk így állni 24 óráig, amikorra az abrak annyira megpuhult, hogy a halak szívesen veszik fel és könnyen meg is emésztik. Ezt a keveréket reggel korán kivisz-
szük a tóra és úgy osztjuk el, hogy lehetőleg minden etető karóhoz jusson belőle. A következő napra ugyanazon mennyiséget áztatjuk be, a kiszórás előtt azonban meg kell győződnünk afelől, hogy az előző adagot elfogyasztották-e, tehát a karóknál nincs-e takarmány? Ha megették a takarmányt, akkor harmadnapra ebbe a tóba már 120 kg. takarmány + 40 kg. sertés trágyát keverünk; és kb. ilyen arányban emeljük az adagot mindaddig, amíg a takarmány teljes felvételéről meggyőződünk, amikor is a víz melegedésével arányosan hatványozott mértékben emeljük az adagolást úgyannyira, hogy az etetés végeztéig kb. szeptember hó végéig katasztrális holdanként cca. 800 kg. erőtakarmányt etessünk fel, feltevé, hogy a halak azt a beszórt takarmányt fel is veszik, mert ha a karóknál eleséget találunk, akkor aznap az adagolást szüntessük be és a keveréket kevesebb víz hozzáadásával tegyük el másnapra, ha harmad illetve negyednap múlva sem ették volna fel a takarmányt, akkor egy időre be kell szüntetni az etetést és mielőtt újabb takarmányt szórnánk a tóba, helyezzük át az etető karókat más helyre, mert az előbbi helyen fekvő és már megromlott bűzös takarmányt a hal nem veszi fel és így kitennénk magunkat annak, hogy erre a romlott takarmányra rászórt friss takarmányt is otthagynák a halak és így csak pocsékolnánk az értékes takarmányt. Mindenesetre igyekezzünk kipuhatolni a halak étvágytalanságának okát és ha módunkban áll, igyekezzünk megszüntetni ezen okokat. Az étvágytalanságnak oka lehet a hűvös időjárás, a víz hőmérsékletének hirtelen csökkenése, jelen esetben az etetést szüntessük az időjárás javulásáig. Lehet azonban, különösen csillagfűrtnél az az ok, hogy igen keserű, ilyenkor áztassuk tovább a csillagfűrtöt és a belőle kifolyt sárga keserű levet eresszük le róla áztatás közben, vagy ha esetleg túl nagyok az

abrak szemek, akkor áztatás előtt daráltassuk meg az abrakot, vagy etessünk előbb apróbb szemű takarmányt és csak akkor használjunk nagyobb szemű takarmányt, ha már halaink annyira megnöttek, hogy a nagyobb szeműt is kényelmesen felbíriják venni, szóval igyekezzünk az étvágytalanság okait minél előbb megszüntetni, hogy az etetés fennakadást ne szenvedjen.

Lehet azonban a halak étvágytalanságának oka az is, hogy a tóban előforduló természetes táplálék egyik másik válfaja hirtelen kifogy a tó vizéből és ezen hiány van gátló hatással az erőtakarmány fogyasztására. Hogy erről meggyőződhessünk, tartsunk legalább minden hónapban tóvizsgálatot. Amilyen könnyű a mezőgazdának gazdasága átszemlélése, mert akár búzatabláját, akár a kukorica vetést, vagy legelésző jóságát akarja látni, ezt könnyen, minden nehézség nélkül megteheti, mert hiszen mindezen látnivalók előtte szabad szemmel láthatólag mutatják meg kedvező, vagy kedvezőtlen voltukat. A tógazda ellenben ha látni akarja halainak „leelőjéthatárát,” akkor műszerekkel felszerelve kell a vízbe, a víz alá hatolnia s akkor csodálatos világ tárul eléje. Figyeljünk csak meg egy átlátszó vízü tóban, pl. egy pontyot, amint a növényzet közt, főleg sűrű hínárban lomhán előre mozogva észre vesz egy gombostűfej nagyságú állatkákból álló vörös színű rajt, mily hirtelen hagyja abba lomhaságát és igyekszik ezen rajból mennél többet elnyelni, vagy bajszával hogyan tapogatja ki a hínárra, vagy más vízi növényre aggatott árvaszúnyog, kérész, vagy szitakötő álcáját, s nagyokat cuppogva jóétvágygal falja fel azokat. Mindezek a képek még szabad szemmel láthatók, de vannak — és mennél többen vannak, a tógazda szempontjából annál jobb, — a tó vizében szabad szemmel már alig vagy csak nagyítóval látható állati és növényi lényei a tónak, az ugynevezett plankton, és nannoplankton, melyeknek megismeréséhez dr. Walter féle plankton hálóra és mikroszkópra vagyunk utalva. Ezen plankton hálóval leszűrt tó viznek egy részéből már megállapíthatjuk azt, hogy a természetes tápláléka csökkent-e, vagy szaporodott-e? Végeredményben tehát nem-e a természetes táplálék csökkenésének következménye a halak étvágytalansága, mely esetben ennek ellensúlyozására próbálkozzunk meg erősebben trágyázni és különösen meszezni a tavakat. Mint a mezőgazdaságban is igen gyakori a mész szegény talaj, ugyan ez áll, de hatványozott mértékben a tógazdaság talajára is, mert hiszen halastavakká rendszeren a vadvizes, zsombékos, humus-savas mész-szegény talajokat szokták átalakítani, itt tehát nemcsak trágyázó, hanem sav lekötő hatást is fejt ki a mész és így a vizet kedvezőbbé teszi az apró organizmusok fejlődésére, tehát a hal természetes táplálékának képzésére. A meszezést az égetett mész porával az etetés tartalma alatt lehetőleg minden hónapban eszközöljük akként, hogy pormeszet ladikból szórjunk szét lehetőleg az egész tó tük-
rére, katasztrális holdanként 1.5—2 q pormeszet számítva.

Ha mindezek dacára kedvezőtlen marad a természetes táplálékképződés és ennek következtében a halak továbbra is étvágytalanok, akkor keressük meg a m. kir. Hal-életteni állomást (Budapest, Herman Ottó út 15.) tanácsadás végett, mert ez az állomás jó tudomásom szerint mindenkoron készséggel áll a tógazdák segítségére, megbecsülhetetlen útbaigazításaival, teljesen díjmentesen.

Ha nem rendelkezünk hízott sertés trágyával, akkor keverjük a takarmány közé egyharmadrész agyagot, a sertés trágyát pedig pótoljuk más állati trágyával, amely esetben ha az szalmával kevert, akkor kupacokba hordjuk

azt a tóba katasztrális holdanként 5 — 20 q.-t számítva. Minden bizonytal a legjobb hatást a hízott sertés trágya hozzákeverésével érjük el, mert eltekintve attól, hogy etetve trágyázunk, a trágya hozzákeverésével az abrakot más célra mintegy elértéktelenítettük, tehát nem igen fogják azt elidegeníteni.

Minden hónapban tartunk próba halászatot, hogy meggyőződjünk afelől, hogy a feletetett takarmánnyal arányban fejlődtek-e halaink. Próba halászat alkalmával etetés után közvetlenül keressük fel az etető karóknál lakmározó halakat és dobó hálóval fogjuk ki a tóba helyezett darab számnak egy %-át, mérjük le a halakat és a kiszámított átlag súlyból megállapíthatjuk az egyhavi átlag gyarapodást. A próba alkalmával mutatkozó súlyból cca. 10—15 % súlylevonást eszközölünk, mert a felvett és a gyomorban levő takarmány nem számítható halhúsnak, aki ezen súlylevonást nem eszközli a próbánál, abban a meglepetésben részesülhet, hogy a lehalászásnál kevesebb átlag súlyú halai lesznek, mint amilyen átlagot halai a legutóbbi próbánál mutattak, pedig a legutolsó próba a legfontosabb, mert az esetleges lehalászás előtti hal-eladásnál már olyan bázissal kell rendelkezniük, amelyből megközelítőleg következtessünk a remélhető termés nagyságára és osztályonkénti átlagára.

Végül kuriózumként említem meg az etetésekkel kapcsolatban, hogy állítólag igen olcsón jutottak elsőrendű, jó haltakarmányhoz azok a tógazdák, akiknek igen olcsón állott rendelkezésükre villamos áram. Ezek ugyanis halastavaikba közel a víz színéhez villanylámpákat szereltek, amely villanylámpák fényéhez esténként a rovarok megszámlálhatatlan mennyiségben gyűltek össze a víz színére, ahonnan a halak lakodalmi étvágyal fogyasztották a könnyűszerrel felfalható és elsőrendű halhúskepző csemegét. Akinek tehát módjában áll kísérletezni ezen „villanyos etetési“ módszerrel, azt hiszem mindnyájunknak szolgálatot tenne vele, ha az elért eredményt közrebocsájtaná.

*

Nagy örömmel közöljük e cikket és csak azt sajnáljuk, hogy a gyakorlatban működő tógazdáinktól elég ritkán kapunk cikkeket. Szeretnénk, ha ők a jövőben minél gyakrabban keresnék fel a szerkesztőséget értékes kéziratokkal.

Szerk.

Halszerzés.

Irta: Polgár László

A telihold ezüstudvara, mint megszámlálhatatlan, nyüzsgő lángkígyó tükröződött a folyó vizében. Lassan oszlott az éjszaka kékes sötétje, de a szürkületben még minden egyszínűnek tetszett. Felérezett, lábrakelt a szél, zizzent a nádas, zsongott a zombék, a partmenti törpefűzes ágain susogott már a hajnali fuvallat. Az első, fehértarajos hullámok susorogva simogatták a partot, néha loccsanva csaptak fel, majd ernyedten húzódtak vissza a mederbe.

Derengett.

Akkor kanyarodott az egyenesbe Csege Illés nagy-picésnek a ladikja. Még az éjszaka indulhattak munkára. Illés bácsi, — így hívták a fiatalabbak — a ladik farában dalladozott, a két csónakpadon meg kétpár evező lapátolt: a hálövetőé, a pöckösé, a laptárosé, meg a vicié. Ebből az öt emberből állott a halászbokor.

Partnak fordult a ladik orra és amikor az oldala a parthoz simult, Jóska gyerek, a vici, kiugrott a láncfal és belenyomta az éket a homokos, lágy iszapba.

Illés bácsi odaszólt az embereknek:

— A varsákat töggyétök lé elébb a nádasba, utána a fenék horgot fektessétek itt befelé a folyóba. Ha elkészültünk, léjebb mögyünk a nagyhálóval. Hanem jól kössétek mög a szerszámokat, mert úgy nézöm, szél lösz, az ár is sebös, el né lopja őket a víz.

Amazok szóltanul bölintottak és egymásután ugráltak ki a hálókkaal meg a kötelekkel a ladikból. Majd, amikor már mindent rendbetettek és nem maradt egyéb a csónakban, csak a nagy húzóháló, visszaültek a padokra. A gyerek féllábbal lökte el a partoldalt és befordultak a víz közepe felé, mert ott erősebb a Tisza sodra, gyorsabban haladhatunk lefelé. Hátra kapta őket a szél.

Azt persze nem látták a halászok, hogy a füzesben, a sűrűjén túl, a tisztáson, cigányok kordélya áll, mert akkor nem rakták volna le a szerszámokat a cigánytanya közelében. Nem, mert a cigány „lejárja“ a varsákat, megnézi, mi van bennük, felemeli a fenékhorgokat és letépi róluk a halat. A halász kemény, verejtékes munkával fogja a zsákmányát, a cigány csak szerzi. Elszerzi. Amaz dolgozik, emez pedig arat.

*

A cigányok a sátoroskordélyuk löcskampójához kötötték a pókoslábú, zörgöcsontú gebéjük pályváját, hogy legelhessen az állat az agyagos, partmenti föld ritkás fűvén. A koci két hátsó kereke közé láncolt kuvasz elmordult, amikor kikötöttek a halászok. A kutya hangjára felérezett a cigányasszony, kócos, fekete fejét kidugta a szörtelen subatakarója és a szakadozott boltíves kocsisátor alól, lepisszentett, amire elnémult a furcsa ház őrzőjének a mérge. Szóltanul figyelte az asszony a halászokat, megjegyezte, hova rakják a varsákat, amikor pedig elsiklott a halászcsonak a folyó közepe felé, oldalba bökte az emberét.

— Ittén voltak a halások. Lérákták a varsákat.

Az álmából felriadt cigány morogva dörgölte a szemét, csámcsogott, dühösen szólt vissza:

— Té bibás, té. Hát ást gondolod, mán hál is ván ábbán a hálóbán, hácsák most rákták lé? Áludjál még — és átfordult a másik oldalára.

Az elhagyott táj szinte rezdülő csendje váltotta fel az elült szél hangját. A lassan szűrődő napsugár már ott csillogott a folyó vizében. Langyos lehelet lengett. A partról ívben ugrottak a vízbe a békák, ott kettőt — hármát rugdaltak, majd felfújt hassal, hólyagos pofával terültek el a lápos meleg szintjén. Néhol megreszketett egy nádszál, talán keszeg után szökkent a harcsa, az csapta meg a farkával a törzsét. Kis potyka ugrott fel a vízből, ezüst teste egyet villant és cuppanva esett vissza. Nesztelen méltósággal húzott el a szárcsa az élővíz felé. Utanaszólt a vadkácsa:

— Gá ...

A beláthatatlan magasságban apró gyöngyszemek kergetőztek. Hirtelen csapott le a gém és szempillantás múltán újra felrebbent. Pár varjú szárnycsattogtatására a párja körül topogó gerle nevetett.

Erősen tűzött már a nap, amikor lekászolódtott a kocsijáról a füstös, ragyásképvű cigány. Kacabály nélkül, ingujjban, feltürt nadrágszárral állt ott a tisztáson. Az asszonya mellédörgölődött, mosolyogva tekintett rá.

— Ésünk sült hálát?

— Há tálalok! — rándított egyet a vállán.

— De né dögöt hozzásál, ámit á hullám kicsapott, hánem élő.

— Há léhét. — válaszolta a cigány és elsimitva a szemébe lógó haját, nekivágott a nádasnak.

Mint az éhes ordas, úgy csörtetett be a cigány a nádasba. Széthajtotta és legázolta a sást, gyékényt, amíg az első varsát meglelte. A kerek háló fele kilátszott a vízből, az orvhalász belenézett, megmozgatta, semmit sem talált, hát odébb ment a másodikig, amely már közelebb feküdt a folyóhoz. Ebben már jó másfélkilós, széles, lapos ponty ficánkolt. A cigány előbb nézegette, akkor oda-került a háló szájához, belenyult, szűkre vette a varsát és félkézzel, csak a két ujjával fogta meg a halat: az egyiket belenyomta a ponty tárogó szájába, a másikat meg a kopolyájába, így emelte ki, magasra tartva szeme előtt.

Hanem ebben a szempillantásban elhült a tolvaj vére, mert amint a zsákmányát szemlélte, megpillantotta a parton a visszaérkezett halászokat.

Nem tétozázott sokáig a dáde, egyetlen mozdulattal szőrén-szálán eltűntette a halat.

*

Bizony gyakran megesik, hogy hiába dolgozik a halász. Órákhosszat vetik a nehéz hálót, de semmi sem kerül belé. Így jártak ezúttal Illés bácsiék is a könyökben. Elúnták végre a nincstelenséget és visszajöttek ide a nádashoz. Visszajöttek, mert felfelé már nem eveztek, hanem húzták a ladikot, így gyorsabb, meg könnyebb is. Az öreg ült benn a csónakban, a víz közepe felé tartva a kormányt, nehogy a vontásban partnak ütdjék a ladik orra, a többiek pedig a kötelet húzták.

Jóska gyerek meghökölt. Ijedtében a szájába kapta az újját, visszaszaladt és beszólt a ladikban dalladzóhoz:

— Ahun-a! — mutatott a nádas felé, ahol a cigány, mintha misem történt volna, a nadrágzsebébe süllyesztett kézzel téblábolt kifelé.

A főhalász csak ennyit mondott:

— Kerítsétek! — és hirtelen partnak oldalazott.

A négy ember úgy ugrott szét, mint a riadt nyúl.

Gyorsan szűkült a hajtók köre, egyszerre értek oda a cigányhoz, aki olyan ártatlan képpel állt ott a parton az emberek között, mint aki nem tudja mire vélje a dolgot.

Megjött az öreg halász is.

— No, cigány, mit csinálsz té itt? — lépett egészen közel hozzá és marokra fogta az inget a mellén.

Amaz széttárta a tenyerét.

— Sémmit gázsdurám, — rogyant meg a térde ijedtében — csupá csák vádkácsá tojást kéréstem, de nincsen.

Az öreg ember elengedte a cigányt és föltekintette a két lejárt varsát.

— Hát abba mért nyúltál bele? — mutatott a hálóra, amely ferdén libegett a vízben.

A cigány felrándolta a homlokát, előrenyújtotta a a nyakát.

— Én? — tette a mellére a kezét.

— Té.

— Ném nyultám én belé, fojjon ki á két sémém világá, há bántottám, háném, ámint érré gyüttém, belébotlottam.

— Bele-é? — nyújtotta el gúnyosan a szót a másík.

— Igén, igén. — vigyorgott alázatosan a cigány.

Illés bácsi látva, itt úgysem használ az egyenes vallatás, hát más módját választotta. Odaintett Jósának:

— Hozd csak elő a futykösöket.

Az szinte repült a botokért és mindnyája kezébe dorongott nyomott.

A vallató keményen parancsolt rá a cigányra:

— Hajulj előre, de jó mélyen. A fejedet a két térgyed közt lássam, — azután a pöcköshöz fordult: — húzz rá!

Az kétmarokra fogta a husángot, az egész testével nekilendült.

— Püff! — csattant el az első ütés a füstös hátának alsó végén.

— Jájjáj! Ájjájáj! — óbégatott a ragyás, még a nyakerei is belédagadtak.

Hirtelen szétnyílt a nádas parti sűrűje és a cigány-asszony rohant nagylihegve elébük. Rémületében rimánkodásra fogta:

— Ázs Isten áldja még gázsdurám, né bántsá ázs émbérémet, ném hibás ázs sémmibén — rogyott oda a nagypicés elé és belecsimpaszkodva a lábaszárába könnyörgött.

— Dehogynem — lökte amaz félre az asszonyt — vallasd csak té is — szólt a laptárosnak.

Az még markosabban olyat sózott oda, amitől egyszerre orra bukott a cigány.

Azután egymástán püfölték a hasonfekvőt, mindig arra a helyre suhintva, ahol az ütlegelést elkezdték.

Az asszony hujángatott, óbégatott, tehetetlenségében a szoknyája ráncait csapkodta, a fejéhez kapkodott, összekulcsolt kezekkel rikácsolt.

— Püf, pif, paf, -- csattogtak a fűzfavesszők.

Ámde a cigány elnyúlva az ütések alatt, hirtelen elnémult.

A halászok pillanatra megszeppentek.

Az öregre tekintettek, akinek az intésére leeresztették a botokat, abbahagyták a vallatást.

A cigányasszony égnék emelt kezekkel térdelt az embere mellé.

— Ágyonütötték, óhóh, ágyonütötték, csupa vér mán!

Erre a szóra a cigány visszatartott nevetéssel bufant egyet. Hasmánt fektéből felpillantott az asszonyára, hirtelen felszakadt a szája, elővillantak a fehér fogai és elfojthatatlan röhögés robbant ki belőle. Odanyult, ahová az ütések kapta, megnézte a véres kezét. Erre újra hahotába csapott, szinte rengett belé az egész teste, még a könnyei is megeredtek.

A cigányasszony szemei kimeredtek, az ujjával a kócos hajába gereblyézett, felállt, ijedtében szédülten imbolygott, szinte magának mondta:

— Térémto séni Isténém —, bámult a még mindig röhögő cigányra — hisén ézs méghibbant.

— Hibbant a fenét — legyintett az öreg halász — nó, kotrodjatok!

Az asszony mélyet sóhajtott, még segíteni akart az emberének, de az felugrott, mintha misem történt volna és eliszkoltak.

Amikor a cigánypár a tisztásra érkezett, újra csak röhögés fogta el az embert.

Az asszony már éppen a pipáját tömködté.

— Mit réhégs, mit névéts? Igázsán élmént á jó éséd?

A cigány megeresztette a nadrágja kötözködését, belenyult hátra, oda, ahol bővebb és ahova még az imént az ütések kapta, vihogva húzta ki onnan a véresre püfölt, élettelen pontyot.

— Ést névéttém — nyújtotta oda a lopott halatt — itt ván, süsd még.

TÁRSULATOK — EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület f. évi április hó 15-én Budapesten választmányi ülést tartott, amelyen jelen voltak: Répássy Miklós elnöke alatt vitéz báró Szurmay Sándor alelnök, Corchus Dezső, Corchus Zoltán, dr. Igmándy Aladár, dr. Lukács Károly, dr. Maucha Rezső, Nyáry János, dr. Paluzsa László, dr. Raskó Pál, dr. Unger Emil választmányi tagok, vitéz Illéssy Zoltán igazgató, Hallóssy Ferenc titkár, Németh Endre pénztáros, Kontur György mérnök.

Távollétüket kimentették: Antalffy György, gr. Festetics Sándor, dr. Goszthonyi Mihály, Hirsch Géza, dr. Iklódy Szabó János, dr. Isgum Ádám, dr. Kovács Vilmos, Purgly Pál, dr. Schulmann Emil, Zimmer Ferenc.

Elnök üdvözlő a megjelenteket és felkéri az igazgatót a tárgyszorokat ismertetésére.

Igazgató: Jelentést tesz a legutóbbi választmányi ülés határozatainak végrehajtásáról és a folyóügyekről a következőkben:

1. A m. kir. földművelésügyi miniszter úr Öngyméltósága 65.455/1937. VI. B. 2. számú rendeletével az Országos Halászati Egyesület részére államségélyként 1000 pengőt utalt ki az 1936/37. költségvetési év terhére.

A választmány a bejelentést örvendetes tudomásul veszi és az adományért köszönetét fejezi ki.

2. Az OMGE az Országos Halászati Egyesületnek a tenyészállatvásáron a f. évi halászati kiállítás költségeinek megtérítése fejében 500 pengőt utalt át.

Tudomásul vétetik azzal, hogy ez az összeg csatoltassék a már fennálló kiállítási és tanulmányi alaphoz, az elnökség pedig felhatalmaztassék, hogy ezen alap terhére a rendes kisebb kiadásokat folyósíthassa.

3. Rendes tagnak jelentkeznek: Farkas János a gr. Pappenheim uradalom intézője Iszkaosztálygyörgy és Kontur György mérnök Budapest.

A választmány a jelentezőket az évi közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében felveszi a rendes tagok sorába.

4. A halásusítás idejének a pénteki, vasárnap és december 22—24. napjain való módosítása ügyében a választmány határozatának megfelelően a kérvény összeállítást és beadatást úgy a kereskedelemügyi, mint a földművelésügyi minisztériumhoz.

Tudomásul vétetik, a választmány megbízta az elnökséget, hogy a kérvény kedvező elintézése érdekében a kereskedelemügyi minisztérium illetékes osztályánál járjon el.

5. A hal fővárosi fogyasztási adójának 50%-os mérséklése iránt a kérvény Budapest főváros polgármesteréhez megszerkesztett és a közeli időben Elnök úr Öngyméltósága vezetésével az egyesület küldöttsége személyesen fogja azt átadni.

Tudomásul vétetik.

6. Az osztrák halpiac szabályozása tárgyában a múlt közgyűlés határozatával kiküldött bizottság már két ízben összejött, utóbb a m. kir. külkereskedelmi hivatal összehívására. Még a bizottság nem állapodott meg teljesen azon kívánságok konkretizálásában, amely úgy a magyar halkereskedelem, mint a termelői érdekeik kielégítését, de e megállapodás legközelebb megtörténik, s mivel az osztrák tárgyalás csak július—augusztus hónapban kezdődik, idő is van ennek rendezésére.

Tudomásul vétetik.

7. A német kontingens jövőbeni felosztásával kapcsolatos előkészületek során a külkereskedelmi hivatal felkérésére az 50 holdon felüli tógazdaságok kimutatása revízió alá vétetik.

Dr. Paluzsa vál. tag indítványozza, hogy az egyesület intézzen egy felterjesztést a földművelésügyi minisztériumhoz az iránt, hogy a külkereskedelmi tárgyalások során a német exportnál jelenleg érvényben levő halkontingens mennyiség felemeltessék, mert a magyar haltermelés exportra van alapozva és csak úgy életképes, ha illetékes körök gondoskodnak piacról.

A választmány elhatározza a kérvény beadását, hogy az már a jövő évre vonatkozó tárgyalásokon figyelembe vehető legyen.

8. Bejelentés arról, hogy a nemzetközi édesvízi halpropaganda konferencia előkészítésére kiküldött bizottság tárgyalta a Bécsből ideérkezett Cerny professzorral és megállapodtak arra nézve, hogy a Budapesten tartandó konferencia ideje május 28—29-én lesz, előreláthatólag 12 nemzet kiküldöttsége részvételével. A tárgyalás befejezte után zárobanktetet s esetleg valamely halászati vonatkozású kirándulást kellene rendezni.

A választmány a további előkészítéssel a már kiküldött bizottságot dr. Lukács Károlyval kiegészítve megbízta azzal, hogy a felmerülő költségek tárgyában előzetesen tájékozódjon és lehetőleg a fővárosnál, földművelésügyi minisztériumnál és az idegenforgalmi hivatalnál a fogadtatás költségére hozzájárulást eszközöljön ki.

9. A tenyészállatvásár telepen fennálló halászati kiállítási pavilon igen szűk s korhadt volta miatt sem áll fenn sokáig. Tá-

jékozódás lenne szerzendő az iránt, hogy az esetleges újjaépítéshez a haltermelő v. kereskedő érdekeltségek hajlandók lennének-e hozzájárulni.

A választmány nem tartja indokoltnak a hozzájárulást, mert a kiállítás sem a termelők, sem a kereskedők részére nem nyújt jobb értékesítési lehetőséget és a kiállítók már az anyag felszállításával is áldozatot hoznak.

Több tárgy nem lévén, az ülés befejeztetett és a jegyzőkönyv lezárattott.

A Balatoni Halászati Társulat f. évi március hó 17-én Budapesten a Tisztviselő Kaszinó helyiségében tartotta választmányi ülést és évi rendes közgyűlést báró Inkey Pál elnökletével.

Elnök napirend előtt megemlékezett Fischer Frigyes miniszteri tanácsosnak váratlan elhunytáról, akiben a Balaton legmelegebben érző patronusát veszítette el. Indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a balatoni halászat érdekében kifejtett érdemeit jegyzőkönyvben megörökíti.

Másik haláleset, amely a társulatot közelről érinti, Ringelhann Lajos uradalmi felügyelő elhunyt, aki 14 éven át közgyűlési és választmányi tagja volt a társulatnak. Emléket szintén jegyzőkönyvben örökíti meg a közgyűlés.

Örömmel emlékezett meg *elnök*, hogy a társulat igazgatója Bariss Gyula gazdasági főtanácsosi címmel lett kitüntetve.

Igazgató ismertetette a társulat múlt évi működéséről szóló jelentést, ezután a pénztári számadást mutatta be, amelyet a közgyűlés 69.625/31 P bevéttel és 69.171/36 P kiadással helyesnek talált és ugyancsak elfogadta az 1937. évre szóló előirányzatot is 87.239/17 P bevéttel és 86.994/96 P kiadással.

A megüresedett választmányi tagsági helyre Jantsits Endre uradalmi intéző választott meg.

Elnök közölte, hogy a balatoni halászati jogtulajdon körül felmerült vitás helyzet ügyében a tárgyalások folyamatban vannak, addig is a választmány felhatalmazást adott az elnökségnek, hogy a felmerülő kérdésekben a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket megtehesse.

A parti sporthorgász szabályzat módosított szövegét a közgyűlés elfogadta. Lényeges változtatás, hogy a társulat üzemtervezés szerinti halászati tilalmának (ápr. 1—30) idejét a horgászatra is kiterjesztette, továbbá hogy, — bizonyos megszorítással, — két nyeles horog készsége is vihet az engedélyes magával. A balatoni kikötők mólóján való horgászattal kapcsolatos indítványt a közgyűlés jelentéstétel végett a horgászatügyi bizottságnak adta ki.

I.

A Marosvizi Halászati Társulat f. évi március hó 13-án tartotta évi rendes közgyűlést Makón, melyen Kotsis István elnökölt.

Dr. Kovács Károly társulati igazgató gondosan összeállított évi jelentésével kapcsolatosan tárgyalta a közgyűlés a társulat 1936 évi zárszámadását, melyet 3592/55 P bevéttel és 1801/28 P kiadással vagyis, 791/27 P maradvánnyal érvényesített. Fenti kiadásból 1645/00 P osztalék, ami 1/5 pengőt jelent kat. holdanként. Az 1937. évi költségelőirányzat 3705/67 P bevétel és 2395/00 P kiadással számolt. Ez utóbbi összegben az osztalékot kívül egy ivadéknvelő telep létesítési költségeihez való hozzájárulás is bennfoglalatik. Antalffy és társai haszonbérleők kérésére a közgyűlés a bérletet ugyanazon feltételek mellett Bitó Antal szegedi halászmesternek adta át.

H.

UJDONSÁGOK — VEGYESEK.

Előadás a haljelölések eredményeiről a Balatonon. A kir. magyar Természettudományi Társulat állattani szakosztálya április havi ülésén dr. Lukács Károly érdekes előadásban számolt be a Balatonon a behalásítások alkalmával évek óta rendszeresen történő pontyjelölésekről és azok eredményeiről. Az előadást a távollevő szerző felkérésére dr. Rotarides Mihály egyetemi magántanár tartotta meg, s általános érdeklődést aratott. Olvasóink ezeket az eredményeket legnagyobb részét ismerik már lapunkból, ahol dr. Lukács többször is közzétette a balatoni haljelölések eredményeit és tanulságait.

U.

Hírek a Dunáról.

A pontyok. Már második éve, hogy a Duna tavaszi víz-állása nemcsak meglehetősen magas, hanem egyúttal hosszantartó is. Ezen, a halak szaporodására és fejlődésére (növése) igen előnyös vízállás folytán a dunai pontyok (a vad pontyok épp úgy, mint a behelyezett nemes pontyok) szépen elszaporodtak és meg lehetős nagyokra megnöttek. A múlt nyári magas vízállásnál az új füzesekben varsákkal 3. 4. sőt 6 kg-os pontyokat is fogtak. Sőt nekem is sikerült fenékszínórral giisztával egy 2 1/2 kg-osat fognom.

Megjötték a csukák. Köztudomású, hogy a halak vándorolnak. Vannak időszakok, amikor valamely halfajból nagyon is sok kerül fogásra és utána majdnem máról holnapra úgy eltűnnek, hogy ugyanabból a fajtából még hírmondója sem marad. Azután hosszabb vagy rövidebb idő mulva ismét előkerülnek. Így volt ez mostanában a csukákkal is. Míg az 1923. évi és az ezt követő 1926. évi magas vízállás alkalmával nagyon is sok csukát lehetett fogni a Duna folyó vízében, sőt még az 1927. év elején is, de már ősz felé eltűntek és az 1935. év őszéig még véletlenül sem került belőle fogásra egyetlen egy darab sem. Azonban az 1935. év őszén ismét kezdtek mutatkozni, sőt az elmúlt 1936. évben nagyon is sok került ismét a halászszerzőségekre. Sőt még ez év elején is nagyon sok csukát lehetett fogni.

Halászek szerencsétlensége a Dunán. A fővárosi napilapok hasábjain rövid időn belül két tragikus halászszerencsétlenségről szóló hír volt olvasható. Az egyik, amelyiket múlt év október elején közöltek, ez volt:

Halászek szerencsétlensége a Dunán. Dunaremete köz-ség határában borzalmas szerencsétlenség történt a Dunán. A hajnali közben egy halászcsonak ereszkedett lefelé a folyamon. A csónakban két vagy három halász ült. Lehetséges, hogy elaludtak és nem vették észre a Bécs felé haladó tehergőzöst, amely három uszályt vontatott magával. A sűrű ködől a hajósok sem látták, csak az utolsó percben a csónakot és a gyenge alkotmányt elkapták a hajó kerekerei. A csónak recsegve, ropogva összetörtött és a felriadt halászek kétségbeesett kiáltással zuhantak a vízbe. A hajóról azonnal mentőcsónakot eresztettek le, de a szerencsétlen halászeket már nem tudták kimenteni. Holttesteiket keresik.

A másik szomorú hír, amelyik ez év március elején jelent meg, a következő:

Egy cseh gőzös a Dunán kettészelt egy csónakot.

Győről jelentik: Halálos szerencsétlenség történt a Nagydunán, a győrmegyei Ásványráló határában. Egy cseh gőzös haladt Budapest felé. A hajón nem vették észre, hogy a Duna közepén lámpa nélküli csónakban három halász vergődik és nem tud kitérni a gyorsan közeledő gőzös elől a megáradt sebes vízben. A gőzös kettészelt a csónakot. Amikor észrevették a szerencsétlenséget, fényszórókkal kezdték keresni a halászeket. Kettőt kimentettek. Magics Frigyes 26 éves dunakiliti halász azonban a vízbe fullt.

Ennél a két szerencsétlenségnél három vagy négy szegény halászmunkás vesztette életét. Pedig ezek a tragikus szerencsétlenségek elsősorban az ő hibájuk folytán történtek. Mert ha le nem fekszenek aludni, vagy ha legalább is egy marad fenn és őrködik, a ladikot vezeti, kormányoz, úgy feltétlenül elkerülhető lett volna a szerencsétlenség. Magam is nagyon sok esetben láttam, hogy leginkább reggel felé a Duna közepén halászládik folyik lefelé mintha gazdátlan lenne. Odaevezve láttam, hogy a ladik fenekén beburkolva, mély álomban alusznak. Felköltöttem és figyelmeztettem, hogy ilyen könnyelműség folytán a legnagyobb szerencsétlenség érheti őket. Megtörtént, hogy megköszönték, de megtörtént az is, hogy gorombaságot kaptam jóakarató figyelmeztetésemért.

De részben némileg a hajósok is felelősek az ilyen szerencsétlenségeikért. Ugyanis ma már az összes személyszállító hajók, vontató gőzösek és motoros hajók fényszórókkal (reflektorokkal) vannak felszerelve és ha a hajón az éjszakai közlekedésre előírt őrszemélyzet a helyén van és kötelességét lelkiismeretesen teljesíti, hasonló szerencsétlenségek könnyen elkerülhetőek.

Semmiképpen sem érhető a dunaremetei halászszerencsétlenség oka, melynél két vagy három halász pusztult el, már csak azért sem, mert amikor a köd leereszkedik, nemcsak a vontató gőzösek, hanem az összes, folyóvizeken közlekedő hajók, ott ahol vannak megállanak és lehorgonyozzák magukat.

Hallopások a Dunán. A múlt év augusztus havában egy haltolvajbanda kezdte meg működését a Dunán, a Dunának Budapest és Dunakeszi közti szakaszán. Elsősorban az én bárkámat szerencsétlítették nagybecsű látogatásaikkal. Eleinte Dunakeszinél a Dunán levő bárkámat törték fel és lopták ki belőlük a benne levő halakat. Később bárkával együtt vitték el a halaimat. Két bárkámat vitték el. Az egyiket később megtalálták és visszahozták, de teljesen összetörve. Közben elkezdték Jóna Mátyás halászmesterné Békásmegyeren levő bárkáját fosztogatni. De mert a bárka nagy volt, így csak a lakatot törték fel vagy egy deszkát lazítottak meg és úgy szedték ki a halakat szakkal. Ezenkívül ellopták még Mandják Márton budakalászi dunaparti csárdatulajdonos halait is. Múlt év október elején egy sötét este ismét látogatást tettek Jóna Mátyás halászmesternél, de ez alkalommal ráfizettek, mert észrevették őket és erre csónakukkal menekülni kezdtek. De Jóna Mátyás fiával együtt egy könnyű járatú csónakba ugrott és utánuk evezett. Amikor közelükbe ért a levegőbe lött, mire a csónakban ülők a parthoz eveztek, kiugrottak és el-

menekültek. A csónakban befőrőszerszámok, az én két ellopott bárkám láncra, egy nagy kés és egy nyeles szák is volt, amellyel a halakat szedték ki a bárkákból. A számmal ellátott csónak jelenleg Jóna Mátyás halászmesternél van. Az ügyet a budapesti törvényszék fogja tárgyalni. A tárgyalást, miután azon mint sértettnek nekem is jelen kell lennem, annakidején részletesen fogom közölni.

Ritka halászszerencse. A márciusi napokban Száraz Ferenc csongrádi halásznak ritka szerencséje volt. Hálójával a tavasi esőzésektől megáradt Tiszában egy 72 kg-os harcsát fogott. A majd két és fél méteres halat csak halásztársai segítségével tudta nagynehezen kimenteni a folyó vizéből.

Aki tűz ellen biztosította a halastavát. A „vadnyugat” sok érdekességet termel, de még ezek között is rekordnak számít Sam Hawkins biztosítási ügylete. Hatalmas halastava volt és nemcsak a halállományt biztosította kipusztulás esetére, hanem az egész tavat tűz és tűzkár ellen is. A biztosító társaság szó nélkül megkötötte a szerződést, gondolván, ha valakinek ez a gyönyörűség, hát biztosítsa a tavat tűz ellen. Végeredményben azonban az óvatosságot halványították, mert igaz az a biztosító társaság alaposan ráfizetett a furcsa üzletre. Az történt ugyanis, hogy tűz ütött ki a telepen és a tűzoltók nem törődve azzal, vannak-e a tóban halak vagy sem, az összes szivattyúkat a tóból táptálták. A tüzet nem sikerült ugyan eloltani, leégett minden, de tökéletesen kiszivattyúzták a tavat, annyira, hogy csak egy sáros pocsollya maradt, a fenekén fetregő haltömegekkel. A biztosító tehát fizetett a tűzkár ellen biztosított tóért.

A lisszaboni halászkifak nem járhatnak mezitláb. Aki Portugáliában jart, jól ismeri a nagyvárosok utcáin reggeltől késő éjszakáig járkáló halárusnőket, akik a fejükön hordott feli kosarat mesteri ügyességgel egyensúlyozzák és hangosan kiáltozva kínálják portékájukat. A kormány nemrég elrendelte, hogy közegészségi okokból a halárusnők nem járhatnak mezitláb. A meleg éghajlat alatt felnőtt leányok és asszonyok lábán azonban még soha nem volt lábbeli és ezért nagyon kényszeredetten engedelmessé válnak a parancsra. Ha nem látnak rendőrt a közelben, azonnal lerégiák a kényelmetlen és poros papucsozót és rendszerint a halaskösrába helyezik. A rendőrök azonban gyakran meglepetészerűen ütnek rajta az engedetleneken és a lisszaboni női börtön, amely valamikor kolostor volt, tele van halárusnőkkel, akik nem hajlandók a bírságot pénzben megfizetni.

A folyóvizek halállományának szaporítása. A magyar halászat hivatalos közegét épp úgy, mint a parttulajdonosokat, halászberlőket és halászmestereket az a kérdés foglalkoztatja állandóan, hogyan lehetne a folyóvizek mindinkább pusztuló halállománya szaporításának kérdését a leghelyesebben megoldani.

A Halászat múlt év november, de főleg december havi számaiban szembeélt az Újdonságok—Vegevények rovatában az, hogy összesen 32 tógazdaság és uradalom nagymennyiségű eladó halivadékat közli. Az eladó halivadékok között van: Ponty 47 q pikkelyes, 43 q tükrös és 850 q pikkelyes és tükrös vegevény, összesen tehát 904 q egy és kétnyaras, 1-től 60 dkg-ig; Harcsa; 13.300 drb. 5—18 dkg-ig és 20 q 30—70 dkg-ig; Süllő; 1000 drb 5—10 dkg-ig; Pisztrángsügér; 1000 drb 4—5 dkg-ig; Compó; 4000 drb 5—10 dkg-ig; Kárász; fel nem tüntetett mennyiségben, illetve súlyban.

Ez a 32 tógazdaság és uradalom bizonyosan azért közli, azaz hirdeti a fenti faj és mennyiség szerint részletezett eladó halivadékait, hogy ezúton szerezhessenek tudomást az olyan tógazdaságok és uradalmak, melyeknek ivadékokra szükségük van, hogy ezekről a helyekről fedezhetik esetleges szükségleteiket.

Azonban nagyon könnyen előállhat az a helyzet, hogy a hirdetett nagymennyiségű ivadékokból a 32 tógazdaság és uradalom csak igen csekély mennyiséget tud értekesíteni és akkor mi történik a megmaradó ivadékkal, hogy azok el ne prédáltassanak, vagy kárba ne vesszenek. Ugyanpedig ez ne történhessen meg és a tógazdaságok és uradalmak se karosodjanak, a folyóvizek halállományát kell a fenti megmaradó ivadékokkal feljavítani és szaporítani.

Ugyanis véleményem szerint a megmaradó ivadékfelesleget az Országos Halászati Felügyelőség venné át külön e célra létesítendő alap terhére és ezt az átvett fölös halivadékennyiségét az Országos Halászati Egyesülettel együttesen különböző helyeken, lehetőleg közel azon helyhez, ahonnan az ivadékok beszereztek, nehogy a szállítási költségek nagyok legyenek és a hosszabb szállítást által az ivadékok elpusztuljanak, helyzetnének be a folyóvizekbe vagy holtágaiba.

Halélettani szempontból is igen fontos ennek a kérdésnek ily módon való megoldása, mert az ivadékbehelyezés által alkalom és mód adódna a nagybecsű Szerkesztőnknek, dr. Unger Emil egy. m. tanár úrnak az intenzívebb folyóvizi haljelölésekre, ami azután megkönnyítené a halak növekedésének és vándorlásának megfigyelését.

Ami pedig ezen, a folyóvizekbe behelyezendő halivadékok beszerzésére szolgáló költségeket illeti, azt úgy lehet a legkönnyebben és mindenkit, aki halászattal foglalkozik, egyformán terhelve előteremteni, ha az Országos Halászati Felügyelőség előterjesztésére a Földművelésügyi Minisztérium a halászati jegyek árát 20 %-kal 5 pengőről 6 pengőre emelné fel és a befolyó 20 %-ot (számíthatunk kb. 15,000—20,000 halász jegyet, ami kitenne évi 15,000—20,000 pengőt) teljes egészében az Országos Halászati Felügyelőség útján az Országos Halászati Egyesületnek juttatná azzal a kikötött rendeltetéssel, hogy ezen összeg kizárólag a folyóvizek halállományának nemes halivadékok behelyezésével való feljavítására szolgáljon.

Ezáltal a halászati tilalmat is enyhíteni lehetne, mert hiszen a folyóvizeknek halivadékokkal való benépesítésének költségeihez minden halász, aki a halászattal és horgászattal akár hivatásszerűen, akár pedig kedvtelésből foglalkozik, a maga filléreivel kivétel nélkül hozzájárulna.

Bernáth István.

Szerkesztő megjegyzése: Régebben, midőn a halászat fejlesztésére az állami költségvetésben tekintélyes összegek álltak a Földművelésügyi Minisztérium rendelkezésére, a nyílt vizek népesítésére az Országos Halászati Felügyelőség vásárolt és kihelyezett olykor igen nagymennyiségű halivadékokat. Ma azonban erre nem igen juthat fedezet, s így a Bernáth tagtársunk által felvetett eszmét érdemesnek tartjuk arra, hogy olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő Rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi Rt.-től nyert értesítés szerint **április** hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty...	nagy	1:00—1:50 P
	közép	1:10—1:20 "
	kicsi	0:90—1:10 "
Édesvízi jegeltponty	0:40—0:90 "

Balatoni fogassüllő	I. oszt.	5:80 "
	II. "	3:80 "
	III. "	3:40 "
	IV. "	3:10 "
Dunai süllő	I. oszt.	5:00—6:00 "
	II. "	3:50—4:30 "
	III. "	3:20—3:40 "
	IV. "	2:80—3:00 "
Harcsa nagy	3:20—3:40 "	
Harcsa kicsi	2:00—2:80 "	
Csuka	1:40—2:40 "	
Pisztrángsügér	1:60 "	
Compó	0:90 "	
Őn	0:50—0:80 "	
Balatoni keszeg	0:30—0:40 "	

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

HALBIZOMÁNYI

ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ RT.

HALNAGYKERESKEDÉS

Levélcím: Budapest 4., Postafiók 271.

BUDAPEST,
Telep és iroda:
IX., CSARNOK TÉR 5.

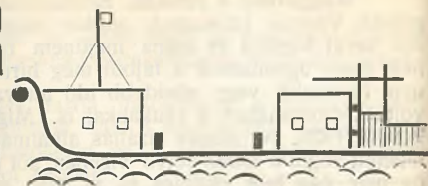
Elárusítóhely:
IX., Közp. vásárcsarnok,
Központi iroda:
V., József tér 8.
Telefon: 180—9—22.

TELEFONSZÁM

Nappal: 185—6—36.
Éjjel: 157—3—26.
Száll. oszt.: 168—7—16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt. —

ZIMMER FERENC

Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő- és jegelthalat.

Központi telep: IX., Gönczy Pál u. 4. T.: 185-4-48.

Fiókházak: IX., Központi vásárcs. T.: 185-4-48.

V., gr. Tisza István u. 10. T.: 181-6-79.

VII., Garay téri vásárcs. T.: 130-4-48.

Iroda: VIII., Horánszky utca 19. T.: 135-3-39.

Budapest. ←

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK RT.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból szállít tenyésztésre nemestörzsű egy- és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Órspuszta, Pelérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogyzentmiklós, Szabadbattyán, Tápiószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról. —

TELEFON: BUDAPEST, V., JÓZSEF TÉR 8.
180—9—22 LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., PÓSTAFIÓK 271

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

TELEFON.
Iroda: 185—0—71.
Üzlet: 185—5—84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

Adám Miksa Rt

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6-7. A Ferenc József hid és Erzsébet hid közt. Telefon: 184-3-10

Fiókház: VII., Thököly-út 16 szám. BUDAPEST
A Keleti pályaudvar ind. old.-val szemközt. Telefon: 185-9-65